

Kudeaketaren eta Informazio Sistemen Informatikaren
Ingeniaritzako Gradua

Bilboko Ingeniaritza Eskola
UPV / EHU

PROGRAMAZIOAREN METODOLOGIA

1. maila

31 taldea

2018-19 ikasturtea

1. gaia
Sarrera

Irakaslea: José Gaintzarain Ibarmia

Bulegoa: P3I 40
Tutoretza ordutegia: GAUR-en begiratu

1. Gaia **Sarrera**

Aurkibidea:

1.1. Softwarearen garapena.....	5
1.1.1. Helburua	5
1.1.2. Softwarearen garapeneko urratsak edo faseak	5
1.1.3. Erroreen hedapena	5
1.1.4. Mantenimendua	6
1.2. Softwarearen zuzentasuna	7
1.2.1. Softwarearen zuzentasuna ziurtatzeko teknikak	7
1.3. Programazioaren Metodologia.....	7

Irudien zerrenda:

1. irudia: Softwarearen garapenaren faseak	6
2. irudia: The problematics of software development	8

1.1. Softwarearen garapena

1.1.1. Helburua

Softwarea garatzeran problemak ebazten dituzten programa **zuzen** eta eraginkorrak (azkarrak) aurkitzea da helburua.

1.1.2. Softwarearen garapeneko urratsak edo faseak

Softwarearen garapenean 4 fase bereiz daitezke:

- Problemaren analisia.
- Soluzioaren diseinua.
- Soluzioaren implementazioa.
- Mantenimendua.

Analisi fasean eraiki behar den sistemaren **espezifikazioa** lortuko da.

Soluzioa **diseinatze**ko fasean **algoritmoa** lortuko da.

Implementazio fasean **programa** lortuko da.

Mantenimendu fasean aurreko faseetakoren batera itzuli beharko da programan agertutako akatsak konpontzeko edo programari funtzionalitate berriak gehitzeko.

1. irudian (4. orrialdean) ikus daitekeen bezala, softwarea garatzeko prozesuan fase desberdinetatik zehar mugitu beharko da, akatsak eta arazoak agertzen direnean atzera (aurreko faseetara) itzuliz.

1.1.3. Erroreen hedapena

Garapen-fase batean egindako **erroreak** ondorengo faseetara hedatuko dira.

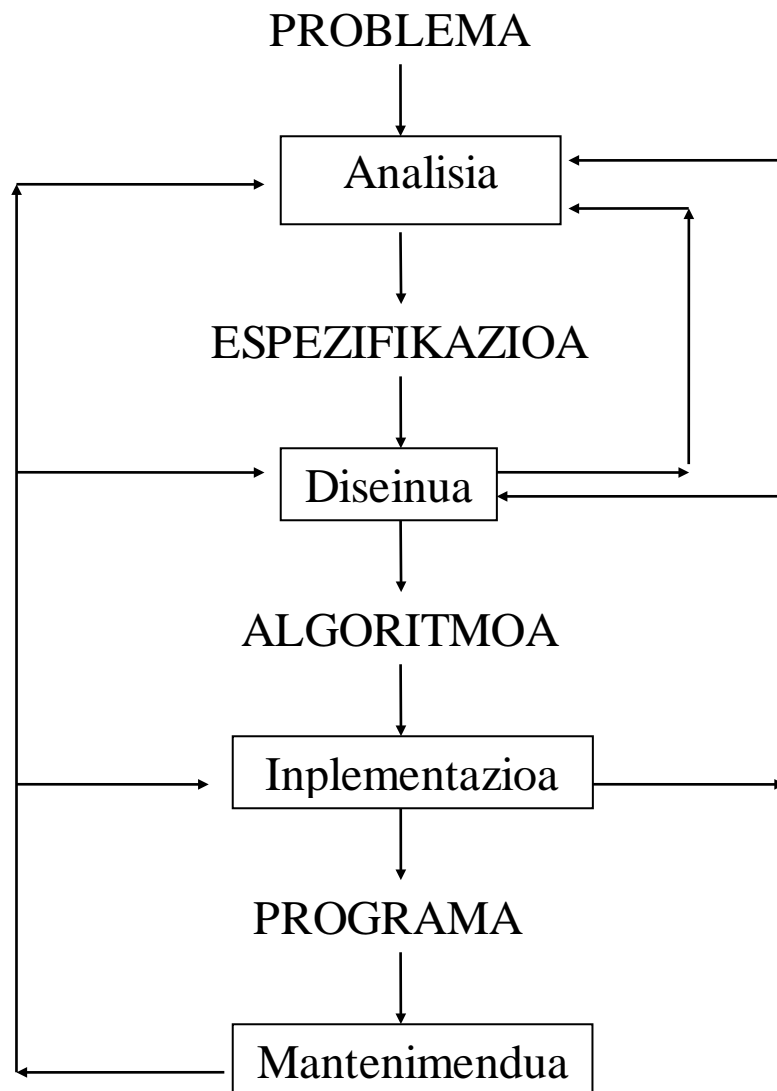
Esate baterako, analisi fasean sistemaren espezifikazio okerra lortzen bada, espezifikazio hori kontuan hartuz diseinu fasean eraikitako algoritmoa ez da egokia izango hasierako problema ebazteko edo benetan nahi den sistema eraikitzeke.

Era berean algoritmo okerra kontuan hartuz implementatutako programa ez da egokia izango hasierako problema ebazteko.

Hasierako faseetan egindako akatsak edo hanka sartzeak izaten dira garestienak. Problema gaizki ulertu bada eta lortutako espezifikazioa ez bada egokia, hasierako problema ebazteko egokia ez den programa eraikiko da azkenean. Garatutako programa egokia ez dela konturatutakoan, analisi fasera itzuli beharko da, erroreak konpondu eta berriro fase denak zeharkatuz joateko.

Fase batean erroreren bat edo ondo ez doan zerbait aurkitutakoan atzera joan beharko da erreorearen iturburua aurkitu arte.

Adibidez, implementazio garaian aurkitutako arazo bat diseinu fasean algoritmo okerra eraiki izanaren ondorioa izan daiteke baina gerta daiteke arazoa hasieran problema gaizki ulertzeagatik eta ondorioz espezifikazio okerra lortzeagatik izatea ere.

1. irudia: Softwarearen garapenaren faseak.

1.1.4. Mantenimendua

Programa bat garatu ondoren, lehenago edo geroago aldaketa eta hobekuntzen beharra sortzen da askotan. Horren arrazoia programari funtzionalitate berriak gehitu nahia edo lehendik dituen funtzionalitateak eguneratu nahia izan ohi da.

Programa bati funtzionalitate berriak gehitzeko edo lehendik dituenak aldatzeko programak zer egiten duen oso ondo ulertu behar da. Programa egitean hartu ziren erabakiak eta erabaki horien zergatiak ezagutzea komeniko da.

Gainera oso ohikoa da softwarearen mantenimenduaz arduratuko direnak software hori garatu zutenak ez izatea.

Hori guztia dela-eta, oso garrantzitsua da softwarearen garapen-prozesu dena oso era zehatzean dokumentatzea, horrela software hori aldatu beharko dutenei gauzak asko erraztuko baizaizkie.

Programak dokumentatzearen beharra.

1.2. Softwarearen zuzentasuna

Programa batek egin beharko lukeena eta programa horrek benetan egiten duena bat datozenean programa hori zuzena dela esaten da.

1.2.1. Softwarearen zuzentasuna ziurtatzeko teknikak

Softwarearen garapen prozesuan zuzentasuna ziurtatzen lagunduko diguten tresnak edukitzeko helburuarekin, honako teknika hauek landuko ditugu:

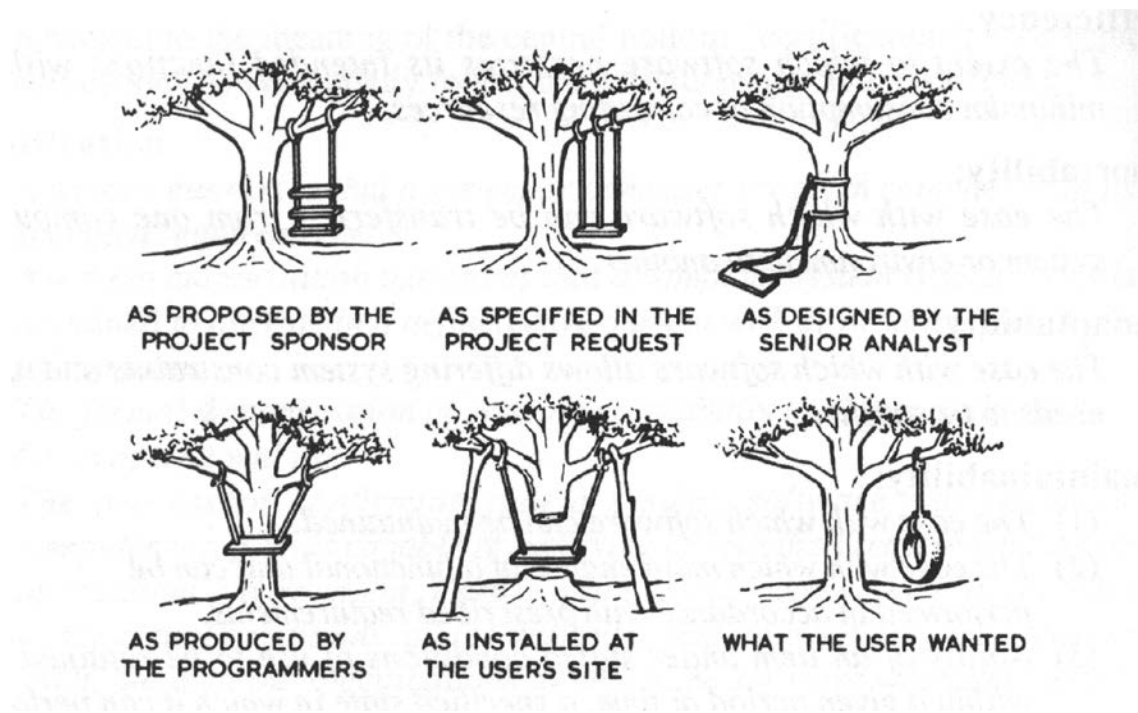
- **Programen espezifikazioa**: programa batek zer egin behar duen zehazteko.
- **Programen dokumentazioa**: programen puntu desberdinetan zein propietate betetzen diren adierazteko.
- **Programen egiaztapena**: programa bat zuzena al den ala ez erabakitzeke.
- **Programen eratorpena**: programa zuzenak eta programen zuzentasun-froga aldi berean garatzeko.
- **Datu-moten espezifikazioa**: zein datu erabiliko diren, datu horiekin zein eragiketa egin daitezkeen eta datu horiek eragiketa horiekiko zein propietate betetzen dituzten adierazteko.
- **Programen eraldaketa**: programa zuzen bat hartu abiapuntu bezala eta programa hori eraldatuz programa berria lortzeko. Programa berriak hasierakoaren gauza bera egingo du baina azkarragoa izango da edo beste ezaugarri interesgarriren bat izango du.

1.3. Programazioaren Metodologia

Programazioaren metodologiak PROGRAMA ZUZENAK era metodiko, arrazoitu eta eraginkorrean espezifikatu, diseinatu, analizatu eta dokumentatzeko balio duten teknikak, kontzeptuak eta metododoak biltzen ditu.

Irakasgaian landutako kontzeptu eta metodo garrantzitsuenak honako hauek dira:

- Programen **aurre-ondoetako espezifikazioa eta dokumentazioa**: **Lehen Mailako Logikaren** lengoia erabiliz (2. gaia)
- Programen **egiaztapena**: **Hoare-ren kalkulua** erabiliz (3. gaia)
- Programen **eratorpen formalak**: **Hoare-ren kalkulua** erabiliz (4. gaia)
- Datu-moten **espezifikazio ekuazionala**: **Haskell** programazio-lengoia funtzionala erabiliz (5. gaia)
- Programa **errekurtsiboak** **iteratibo** **bihurtzea**: **Burstable-en** metodoa (destolesketa/tolesketa metodoa) erabiliz. (6. gaia)

2. irudia: The problematics of software development.

"Specification and Transformation of Programs"
Helmut A. Partsch, Springer-Verlag, 1990